

כ"ו כסלו תשע"ט
 04 דצמבר 2018
 פא02 עט

פרוטוקול ישיבת ועדת כשרות (מס' 1)
שהתקיימה בתאריך י"ח כסלו תשע"ט (26/11/18)

נוכחים בישיבה:

הרה"ג יצחק רלב"ג	-	יו"ר ועדת כשרות
הרה"ג שמואל אליהו	-	רב העיר צפת וחבר ועדת כשרות
הרה"ג יצחק לוי	-	רב העיר נשר וחבר ועדת כשרות
הרב יעקב סבג	-	ראש אגף הכשרות הארצי
הרב יצחק אלחנן	-	ראש לשכת הראשלי"צ
עו"ד הראל גולדברג	-	היועץ המשפטי ברבנות הראשית לישראל
הרב חגי בר גיורא	-	מנהל מחלקת תעשייה וחרושת
הרב יניב כהן	-	מנהל מחלקת משחטות, מלונות, אולמות (הסמכה בעמק חפר, נושא המשחטה)
הרב רפאל יוחאי	-	סגן ראש אגף הכשרות הארצי
מר עמיחי קריגר	-	ממונה על כשרות מוצרי חו"ל, מחלקת הייבוא (אשרור החלטות. נושא 4)
הרב אדיריה פנחס	-	מנהל מחלקת מסעדות ורשתות שיווק, ומרכז ועדת הכשרות

מוזמנים/אורחים:

הרב חיים בוקבזה	-	רב אזורי מרחבים
הרב יניב עזיז	-	
הרב ראובן דרעי	-	רב מושב שוקדה
	-	
	-	

הרה"ג יצחק רלב"ג שליט"א, יו"ר ועדת כשרות, פותח את הישיבה ומעיר מספר הערות לגבי סדרי העבודה של ועדת הכשרות:
 א. ועדת הכשרות תקבע את סדר היום ואת הדוברים בוועדה.

ב. הוועדה לא תפסוק בעניינים הלכתיים, אלא תדון בסוגיות שעולות בפניה, ותגיש את הדברים ואת המלצותיה לכבוד הראשון לציון שליט"א על מנת לקבל ממנו פסק הלכה. כל פעולת הוועדה תהיה בהתאם להחלטות הראשון לציון שליט"א.

הצורך למתן תעודות הכשר בני ברק – [Redacted]

הרה"ג רלב"ג מעיר שבאופן כללי, אין זה רצוי שהמורשה לנישואין ברבנות המקומית יהיה רושם הנישואין או מנהל מחלקת נישואין באותה רבנות. לשכת הראשון לציון מבקשת למנות כממונה על הכשרות בבני ברק את הרה"ג אליעזר שמחה וייס שליט"א היות שהרה"ג וייס שליט"א מתגורר היום בפ"ת, בסמיכות לבני ברק, ויש לו ניסיון עשיר בתחום הכשרות. הרב רפאל יוחאי שליט"א מדגיש שקיימת חשיבות למעורבות פעילה של הרב המוסמך למתן הכשר על מנת לטפל כנדרש בפעילות ההשגחה הנעשית ע"י המשגיחים מטעם הרבנות בני ברק בבתי האוכל השונים (גם אם הם מקבלים הכשר מטעם בד"צים שונים).

החלטת הועדה

הועדה ממליצה להסמיך את הרה"ג אליעזר שמחה וייס שליט"א כממונה באופן זמני למתן כשרות בבני ברק עד לבחירת רב מקומי (הערה: [REDACTED] נמצא בתחום העיר בבני ברק). לבקשת היועץ המשפטי, על הרה"ג אליעזר שמחה וייס שליט"א לאשר בכתב שידוע לו שתפקידו זה יבוצע ללא תמורה כספית וללא קבלת משכורת.

הסמכה למתן תעודות הכשר בעמק חפר

הרה"ג רלב"ג אומר שהשאיפה הינה להגיע להסכמה מצד כל הצדדים למינוי מוסכם בעמק חפר מבחינת השגת שלום בית, כך שאף אחד לא ייפגע, וכולם ישמחו בהחלטה שתתקבל. יש להתחשב במספר שיקולים: יש צורך שהממונה על הכשרות במשחטת עמק חפר יהיה מומחה בהלכות שחיטה, יש לתת משקל לוותק ולניסיון בתחום הכשרות, יש פיזור גדול של בתי אוכל מושגחים ברחבי המועצה האזורית עמק חפר. לוועדה הוגש מסמך מטעם המועצה הדתית עמק חפר, ובו פילוח של בתי האוכל המושגחים ברחבי המועצה האזורית עמק חפר, כולל אזור התעשייה הצפוני עמק חפר. הוועדה בחנה את המסמך, וגיבשה את החלטתה גם תוך שימת לב לפילוח בתי האוכל ולפיזורם ברחבי המועצה האזורית עמק חפר.

החלטת הועדה

לאור כל המסמכים והנתונים שהוצגו, גובשה ההחלטה הבאה:
הרב יוסף קרסיק שליט"א יעניק הכשר בכל המקומות במועצה האזורית עמק חפר שאין בהם רב מכהן (יישוב/קיבוץ/מושב/מועצה אזורית), למעט אזור התעשייה הצפוני עמק חפר או במקומות שיש רבנים מקומיים מכהנים המעניקים הכשר במקומותיהם (יישובים/מושבים/קיבוצים).
הרב חן סידא שליט"א יעניק הכשר רק לבתי האוכל באזור התעשייה הצפוני עמק חפר, כולל המשחטה (בסך הכול כ-18 בתי אוכל). כל שינוי מהותי במשחטה יבוצע בתיאום עם הרב ניב כהן שליט"א, מרכז תחום משחטות באגף הכשרות הארצי.
הרב נחום שיר שליט"א ימשיך להעניק הכשר במקומות המושגחים על ידו כיום. נוכח טענות שהושמעו לאופן טיפולו בנושא חרקים במוצרי מזון המיוצרים תחת השגחתו, יתבצע בירור עם הרב בנדון ע"י אגף הכשרות הארצי, ואגף הכשרות הארצי ידווח לוועדת הכשרות את ממצאיו ואת המלצותיו.
הרב משה סוויסה שליט"א ימשיך להעניק הכשר במקומות המושגחים על ידו כיום. נוכח טענות שהושמעו לאופן טיפולו בנושא חרקים במוצרי מזון המיוצרים תחת השגחתו, יתבצע בירור עם הרב בנדון ע"י אגף הכשרות הארצי, ואגף הכשרות הארצי ידווח לוועדת הכשרות את ממצאיו והמלצותיו.
רבנים מקומיים בתחום המועצה האזורית עמק חפר – ימשיכו להעניק הכשר במקומות שבהם הם מכהנים.

שמירת הכשרות והשבת בגידול פטריות

הרב חגי בר גיורא שליט"א מציג את נושא גידול הפטריות, ואומר שאין הכרח לקטיפת פטריות בשבת, כל עוד מבצעים מאמצים מבעוד מועד על מנת לתכנן כראוי את תהליך הגידול והאריזה. ההשלכה המרכזית לאי קטיפת פטריות בשבת היא שייתכן שחלק מן הפטריות ייפתחו מעט, ואז ישווקו כסוג ב' ולא כפטריות מפקחות.
בוועדה עלו טיעונים שונים בסוגיה:

- א. האם לבית הגידול של הפטריות יש דין של מפעל שחייב להיות סגור בשבת או שדינו כמו שדה של חקלאי או לול תרנגולות או רפת פרות, שיש בהם פעילות בשבת, ובכל זאת המוצרים מקבלים הכשר, בתנאים הנדרשים.
- ב. אישור פעילות בשבת לבית גידול פטריות, יגרור השלכות משמעותיות רוחביות לכלל מפעלי התעשייה בארץ.
- ג. האם מניעת קטיף בשבת משמעותו מניעת רווח או הפסד? ומהו גודל ההפסד – מועט או מרובה?

מסר לוועדה שהוא משבית את המפעל שלו במהלך שבת וחג. לדבריו, בשבת רגילה (שלא לפני חג או אחרי חג) הנזק עקב אי קטיפת פטריות עשוי להיות קטן אם ישקיעו רבות על מנת להגיע לתוצאה כזו (הסדרה של מערכות ותשתיות כפולות (לחץ אוויר, קירור) לצורך גיבוי, דרישה לרכישה של מצע (קומפוסט) איכותי על מנת שניתן יהיה לצפות מראש את תהליך הגידול ותהיה יציבות בלוח הזמנים של שלבי הגידול, עבודה מאומצת של עובדים נוספים בימי שישי ובמוצ"ש). כך שממדי הנזק נקבעים עפ"י מידת ההשקעה המוקדמת, עפ"י איכות התשתיות ועפ"י המקצועיות של המגדלים. לא מדובר במדע מדויק, אלא בחוש עבודה שמתפתח עקב ניסיון מצטבר בתחום. לדבריו, הוא ראה ברכה בהשבתת מפעלו בשבת, מפני שההשבתה דרשה ממנו להתמקצע, ואף עלה בידו לקצר את תהליך גידול הפטריות. לשמירת השבת אין השלכה על פתיחת הפטריות, אלא המדד העיקרי שמשפיע על פתיחת הפטריות הוא איכות תכנון הגידול.

הרה"ג יצחק לוי שליט"א מעיר שלא ברור מדברי המגדל אם מניעת הקטיף בשבת גורמת למניעת רווח או גם לנזק. הרה"ג שמואל אליהו שליט"א מעיר שעל פי המסמכים שהוגשו לוועדה, היתה פעילות בשבת במפעל, בניגוד לנהלי הכשרות. הרב חיים בוקובזה שליט"א מאשר, ואומר שהתבצע שימוע בגין הפרות הנהלים החמורות, אך לטענת המגדל יש עוד בתי גידול הפועלים בשבת (ואעפ"כ יש להם הכשר), ויש הפסדים בגין מניעת קטיף בשבת.

הציג את עמדתו בפני הוועדה. לדבריו, תחום גידול הפטריות אינו מדע מדויק. יש הכרח מבחינתו לקטוף את הפטריות (גם בשבת) כאשר הן סגורות על מנת שניתן יהיה למוכרן כנקיות מחרקים. לדבריו, יש ברשותו ראיות לפיהן גם בתי גידול אחרים פועלים בשבת. לדבריו, ברוב שבתות השנה הוא יכול להימנע מקטיף בשבת, אלא שמבחינתו קשה להימנע מקטיף בשבת כאשר שבת חלה לאחר חג ולהיפך, או שיש חימום של המצע ואז נדרש לקטוף את הפטריות מידית, שאלי"כ יש הפסד של כל הפטריות בחדר הגידול (עשוי להיות בשווי של כ-300 אלף שקלים). הביע נכונות להסדרה של משגיח מומחה שייקבע את סדרי הגידול במפעלו על מנת להימנע מקטיף בשבת. לדבריו, גם היום הוא עושה מאמצים לא לעבוד בשבת, אך לא ניתן להימנע מכך, מבחינתו, בכל שבתות השנה.

הרה"ג שמואל אליהו שליט"א אומר שנמסר לוועדה ע"י מגדל מומחה שניתן למנוע תקלות באמצעות השקעה נכונה, וכן שכל אישור לפעילות בשבת יגרום למתן אישור רוחבי לכלל המפעלים בארץ. יש להוסיף שכאן התבצעה רמיה בכשרות (פעילות בשבת) לאורך שנים, ולכן אין מקום להתחשב, ויש לעשות דין שווה לכולם. כאשר יש פעילות בתוך מבנה – זה נחשב מפעל ולא שדה. ממשיך לטעון שיש מקומות נוספים שעובדים בפועל בשבת, ומניעת קטיף בשבת מכריחה לזרוק את התוצרת ולא ניתן גם להעבירה לסוג ב'. הרב יניב עזיז שליט"א מעיר שמדובר במעשה שמייס (גידול פטריות) ולא במעשה אדם (ייצור במפעל של מוצרים), ולכן יש מקום לחלק בין מפעל ובין בית גידול פטריות.

החלטת הוועדה

- א. הוועדה מחליטה שיהיה דין אחד לכל מגדלי הפטריות הנתונים תחת השגחה של רבנות.
- ב. אין לאשר קטיף של פטריות בשבת או בחג גם במקום הפסד.
- ג. יש למסור את החלטה זו של וועדת הכשרות לכל הרבנויות המקומיות, אשר יש בתחומן מגדלי פטריות.
- ד. פעילות של קטיף פטריות בשבת הינה עילה להסרת הכשר, לאחר ביצוע שימוע עם המפעל.
- ה. יש לקבל פסק הלכה ברור בנדון גידול פטריות בשבת מהראשון לציון שליט"א.

אשרור החלטות בנוגע למוצרים המבוססים על רכיבים המוחזקים כנגועים

עלו טענות שיש חשש להימצאות חרקים במוצרים המיוצרים מרכיבים המוחזקים כנגועים. הרה"ג רלב"ג מעיר שיש בחו"ל גופי כשרות מכובדים אשר מעניקים הכשר למוצרים אשר מיוצרים מפירות נגועים, ואין לדעתו לקבוע מדיניות של החמרה בארץ, כל עוד המוצר הינו כשר עפ"י ההלכה, ויש לקבל פסק הלכה מכבוד הראשון לציון בסוגיה. הנושא יהיה נדון בכללותו בישיבות הקרובות של ועדת הכשרות.

החלטת הוועדה

לעת עתה, יש להמשיך לפעול עפ"י הנהלים הקיימים, בהתאם להחלטות שהתקבלו ע"י הרה"ר לישראל בעבר. יש לקבוע ישיבות נוספות של ועדת הכשרות, אשר תמליץ את המלצותיה למועצת הרה"ר לישראל ולכבוד הראשון לציון שליט"א.

דיון נוסף - מצב הכשרות באילת

הרה"ג שמואל אליהו שליט"א אומר שפעילות מחלקת הכשרות באילת אינה עולה בקנה אחד עם המלצות אגף הכשרות הארצי, כגון שיש משגיח אחד המשגיח על מספר בתי מלון. הרב רפאל יוחאי שליט"א מוסר שהוא רשם סיכום של המצב הכשרותי באילת (מצ"ב).

החלטת הוועדה

ועדת הכשרות מבקשת מאגף הכשרות הארצי לברר בתקופה הקרובה מול הרבנות אילת אם הליקויים שהוזכרו במכתבו של הרב רפאל יוחאי שליט"א תוקנו, ואם מתבצע מעקב אחר תיקון הליקויים. לפי הצורך, יתבצע המשך טיפול בסוגיה.

רשם: הרב אדיריה פנחס

העתקים:

הרה"ג יצחק יוסף שליט"א, הראשלי"צ והרב הראשי לישראל

הרב משה דגן, מנכ"ל הרה"ר לישראל

הרב יעקב סבג, ראש אגף הכשרות הארצי

הרב יצחק אלחנן שליט"א, ראש לשכת הראשלי"צ

עו"ד הראל גולדברג, היועץ המשפטי ברבנות הראשית לישראל

הרבנים שליט"א, חברי ועדת הכשרות

רבני ומנהלי המחלקות באגף הכשרות הארצי

היחידה הארצית
לאכיפת חוק איסור הונאה
בכשרות התשמ"ג - 1983
 יום שלישי ה' כסלו תשע"ט
 13/11/18
 039שעט

בס"ד

לכבוד
 הרב משה הדאיה שליט"א
 רב העיר
 רח' אילות 409/4 ת.ד. 15
אילת

הנדון: סיכום ישיבה מיום כ"ח - כ"ט חשוון תשע"ט

אחדשה"ט,

בהמשך לישיבה שהתקיימה בלשכתכם ולאחר שקבלנו סקירה מקיפה, עלו מספר נושאים שאנו מבקשים להתייחס אליהם כלהלן:

1. בהתאם לנוהל וחוזר מנכ"ל, נבקש להוסיף על גבי תעודות ההכשר המונפקות על ידי המועצה"ד אילת גם את שם המשגיח ומספר הנייד שלו.
 2. נבקש שהמשגיחים יהיו זמינים לפניית אזרחים ובמקביל נבקש כי המועצה"ד תמצא את הדרך לתגמל אותם ככל שמדובר על מענה בשעות שמחוץ למסגרת העבודה.
 3. במסגרת הישיבה צויין כי קיימים כ- 220 בתי עסק מושגחים מתוכם כ- 50 מלונות. משגיחי המלונות מועסקים ע"י המועצה"ד. יחד עם זאת, נמצא כי קיימים בסה"כ 5 משגיחים על 170 בתי עסק, דבר שאינו מקובל מחמת החשש שלא יספיקו למלא את מטלות ההשגחה לטובת הכשרות. על פי חוות דעתנו יש לתת לכל משגיח כשבעה עד שמונה מקומות לכל היותר וזאת בתנאי שבתי העסק אינם מורכבים כשרותית כך שמתאפשר למשגיח לפקוד את המקומות באופן סביר.
 4. על אף שקיים מעקב על פעילות חמשת המשגיחים באמצעות אפליקציה, נמצא כי כל שאר המשגיחים בבתי המלון מסרבים להיות תחת פיקוח אפליקציית זו, כך שאין כל מעקב אחר פעילותם.
 5. במקרים מסוימים נמצא כי קיים משגיח אחד על שני מלונות.
 6. עדיין קיימים מספר מקומות שבהם לא עודכן "נר תמיד" ועל כן נבקש לסיים פרויקט מבורך זה. חשוב להזכיר כי בכשרות למהדרין הבישול יהיה לפי מרן ה"בית יוסף".
 7. אנו מודים על קבלת רשימת בתי העסק המושגחים באילת ונשמח לקבל גם את רשימת בתי העסק המושגחים גם בחבל אילות.
- תודתנו לראש המועצה הדתית ר' חיים עמר והרב אליהו כהן על שאפשרו את כל התנאים לקיום הכנס והמפגש. בהזדמנות זו נבקש להודות לכת"ר על המפגש החם והלבבי ונאחל לו ולבני ביתו חורף בריא ויארין ימים על ממלכתו מתוך בריאות, שובה ונחת!

בברכת התורה והארץ,

רפי יוחאי
מנהל היחידה הארצית
לאכיפת חוק איסור הונאה בכשרות

העתקים:

הרב משה דגן – מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל
 הרב יעקב סבג – ראש אגף הכשרות הארצי
הרב יניב כהן – מרכז מחלקת מלונות, אולמות וקייטרינג
 הרב אדיריה פנחס – מנהל מח' רשתות שיווק ומסעדות
 ר' חיים מלכה – רכז אזור הדרום
 מר חיים עמר – ראש המועצה"ד אילת
 הרב אליהו כהן – מנהל מח' הכשרות

